

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΛΑΡΕΤΙ

Ὁ Ίουλιος Κλαρετί ἐγεννήθη ἐν Λιμόγη τὸ 1840. Ἄμα ὡς ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Παρισίοις, ἐπεδόθη εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ ἐκ νεαρῆς ἡλικίας διεκρίθη ἐν αὐτῇ, κυρίως διὰ τῆς ἐκτάκτου συγγραφικῆς φιλοπονίας ἣν ἀνέπτυξεν. Ὑπῆρξε συνεργάτης τῶν πλείστων παρισινῶν ἐφημερίδων, γράφων ἐν ταύτῃ εἰς πολλὰς ἐξ αὐτῶν· οὕτω τοῦ «Φιγαρώ» καὶ τῆς «Ἐθνικῆς Γνώμης» συνέτασσε τὴν θεατρικὴν κριτικὴν καὶ τῆς «Illustration» τὴν καθ' ἑβδομάδα διάλεξιν, καὶ τῶν ἄλλων φύλλων ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων ἐπλούτιζε τὴν ὕλην διὰ τῶν περὶ παντοίων ἀντικειμένων ἄρθρων του, ἅτινα ἀνεκαίνισαν τὴν χρονογραφικὴν δημοσιογραφίαν καὶ θεωρήθησαν ὡς ὑπόδειγμα δημοσιογραφικοῦ ὕφους. Ἀλλὰ τὰ ἰσχυρότερα δείγματα τῆς χάριτος τοῦ λόγου, καὶ τῆς γονιμότητος τοῦ πνεύματος αὐτοῦ παρέσχε συντάσσων ἐπὶ ἔτη τὴν «Παρισινὴν Ζωὴν» τοῦ «Χρόνου» τῶν Παρισίων, χρονογραφικὸν εἶδος τὸ ὅποιον αὐτὸς οὕτως εἰπεῖν ἐδημιούργησε καὶ ἀνύψωσε καταστήσας δι' αὐτοῦ δημοτικώτατον τὸ ὄνομά του.

Ἄλλ' ὁ Κλαρετί εὐμοιρῶν καὶ τοῦ χαρίσματος τῆς εὐγλωττίας, ἐποίησε καὶ δημοσίας διαλέξεις· ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας ἕνεκα μιᾶς τοιαύτης διαλέξεώς του περὶ Βερατζέ, ἀπηγορεύθη αὐτῷ τὸ δημοσίως λαλεῖν. Ἀνεμίχθη εἰς τὴν πολιτικὴν τὴν τῆς ἐποχῆς, παρέστη ὡς μάρτυς εἰς τὴν περίφημον δίκην τοῦ πρίγκηπος Πέτρου Βοναπάρτου, φονεύσαντος τὸν πολίτην Νουάρ, ἐξετέθη ἄπαξ ὡς βουλευτής, ἀλλ' ἀπέτυχε. Δὲν περιωρίσθη δὲ μόνον εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, ἀλλὰ συνέγραψε πολλοὺς τόμους ἱστορικῶν καὶ μυθιστοριογραφικῶν ἔργων, οἵτινες εἰλκυσαν τὴν προσοχὴν τοῦ κοινῆ καὶ ἠξιώθησαν τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἐπιφανῶν. Τὸ πρῶτον βιβλίον ὃπερ ἐδημοσίευσεν ὀνομάζεται «Πραιριάλ», ἐκ τοῦ μηνὸς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, τῆς ὁποίας ζοφερὰς σκηνὰς ἀπεικονίζει. Ὁ μέγας ἱστο-

ρικός Μισελὲ εἶπε περὶ αὐτοῦ: «Τὸ βιβλίον τοῦ Κλαρετί μοῦ ἐπροξένησε φρικίασιν, τόσον εἶνε καυστικόν, καὶ τόσον σκληρῶς ἀληθές!» Τὰ γνωστότερα παρ' ἡμῖν ἐκ τῶν μυθιστορημάτων αὐτοῦ εἶνε τὸ «Ἐκατομμύριον», ἢ «Ἀμερικανίς», ἢ «Σημαία», ὃ «Κύριος Ὑπουργός», τὰ πλείστα μεταφρασθέντα καὶ ἀγαπητὰ παρὰ τῷ ἑλληνικῷ κοινῷ καθὼς καὶ ἄλλα διηγήματα τοῦ αὐτοῦ. Τῶν μυθιστορημάτων αὐτοῦ ἐπηνέθη τὸ μεμετρημένον, τὸ ἐγκρατές, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀνθρώπινον, ἔξω πάσης ὑπερβολικῆς ροπῆς πρὸς ἰδανιστικὰς φαντασιοπληξίας ἢ πρὸς ἀσεμνογραφίας πραγματιστικῆς. Ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, δὲν ἐνθυμούμεθα τίνος, ἐκτενῆ ἀνάλυσιν ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Συζητήσεων» ὁ Ίουλιος Σίμων, θεωρήθη δέ, ὡς καὶ πράγματι ἦτο, ἡ κρίσις τοῦ γηραιοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ὡς προμῆνυμα τῆς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν προσεχοῦς εἰσόδου αὐτοῦ. Καὶ ὄντως τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1889 ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἐδεξιώθη πανηγυρικῶς τὸν νέον αὐτῆς ἐταῖρον, τὸν Ίουλιον Κλαρετί, διάδοχον τοῦ ἐπιφανοῦς κριτικοῦ καὶ δημοσιογράφου Κυβιλλιέ Φλερύ, διὰ τῶν μελιρρῦτων χειλέων τοῦ Ρενάν, ὅστις ἐξεφώνησε τὸν ἐπὶ τῆς ὑποδοχῆς λόγον. «Ἐκτοτε (μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Πραιριάλ) εἶπεν αὐτῷ ὁ Ρενάν πρὸς τοὺς ἄλλοις, ὠδεύσατε ἀπὸ ἐπιτυχίας εἰς ἐπιτυχίαν. Ἀποῦ διετρέξατε τοὺς κύκλους τοῦ ἄδου, ἐπανελάβετε τὸ μειδιάμά σας τόσον φυσικόν, ὥστε πολλοὶ ἐπίστευσαν ὅτι καθ' ὅλον ὕμῶν τὸν βίον δὲν ἐπαύσατε νὰ μειδιάτε. Τὸ πνευμά σας, εὐστροφον ἐν ταύτῃ καὶ ἑδραῖον, παθαινόμενον, καὶ ἱκανὸν νὰ κατισχύσῃ τοῦ πάθους του, λίαν ταχέως εὐηρέστησεν εἰς τὸ κοινόν, τὸ ὅποιον σὰς ἐχειροκρότησεν εἰς τὸ θέατρον, σὰς παρηκολούθησεν εὐμενῶς ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῷ μυθιστορηματι, σὰς ἀνέγνωσεν ἀπλήστως εἰς τὰς ἑβδομαδιαίας χρονογραφίας σας, νέον εἶδος, τὸ ὅποιον, τρόπον τινά, ἀντικατέστησε τὸ ἀρχαῖον ἐν τῷ γαλλικῷ τύπῳ εἶδος τῆς ἀνταποκρίσεως. Τὰ ἐγκριτώτατα τῶν ὀργάνων τῆς κοινῆς γνώμης σὰς ἐνεπιστεύθησαν τὰς στήλας των πρὸς ἄρθρα ἡμερησία, τὰς συνοπτικὰς ἐκεῖνας κρίσεις εἰσηγητοῦ, κατατάσσοντος καὶ καθορίζοντος τὸ ζήτημα καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐπαφίνοντος τὴν φροντίδα τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ ἐξερευνήσεως αὐτοῦ».

Συνέγραψε καὶ δραματικὰ τινὰ ἔργα ὁ Κλαρετί, ἀλλὰ διὰ τὸ θέατρον εἰργάσθη κυρίως καὶ σημαντικῶς ὡς διευθυντῆς τῆς «Γαλλικῆς Κωμῆδίας», τοῦ πρώτου ἐθνικοῦ θεάτρου τῶν Γάλλων. Ἀπὸ ἐτῶν διατελῶν ἐν τῷ ὑψηλῷ τούτῳ ἀξιώματι, περιῆλθε κατ' αὐτὰς εἰς διάσταςιν μετὰ τῆς δεσποινίδος Ράτζεμπεργ, τῆς περηνισμένης τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου ἡθοποιῦ, φῆμαι δὲ διεσπάρησαν περὶ ἀποχωρήσεως αὐτοῦ ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ θεάτρου, διαψευθεῖσαι.

Ὁ Ίουλιος Κλαρετί εἶνε ἐξαιρέτως γνωστὸς καὶ ἀγαπητὸς παρὰ τῇ ἑλληνικῇ κοινῶν ὄχι μόνον ὡς συγγραφεὺς ἀλλὰ καὶ ὡς φίλος τῆς ἑλλάδος ἐκ τῶν εὐγενεστέρων, εἰς διαφόρους περιστάσεις ὑψώσας τὴν σθεναρὰν φωνὴν του καὶ εὐγλωτῶς ὑπεραμυνθεὶς αὐτῆς.